

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

نشریه علمی

تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران

شماره پیاپی ۱۲۰

جلد ۴۰، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۳

فهرست مطالب

مقالات پژوهشی

- ۲۰۷ ارزیابی سیستم دفاع آنتی‌اکسیدانی آنزیمی و غیرآنزیمی عصاره ریشه گیاه کنگر (*Gundelia tournefortii* L.) در مواجهه با کادمیوم
شهریار سعیدیان، نبی خلیلی اقدم و سحر بشیرپور
- ۲۲۵ اتنوفارماکولوژی گیاهان دارویی منطقه چمستان، استان مازندران
نرجس یوسفی، سید حمزه حسینی و رضا عرفانزاده
- ۲۴۱ تأثیر باکتری‌های محرک رشد و ورمی کمپوست بر برخی پارامترهای رشدی، جذب عناصر غذایی و اسانس *Satureja hortensis* L.
در شرایط تنش خشکی
امید حیدریور، بهروز اسماعیل‌پور، علی‌اشرف سلطانی و زهرا اصلانی
- ۲۵۹ اثر افزایش کربنات کلسیم و فسفات بر محتوای آنتراکینونی در ریشه روناس (*Rubia tinctorum* L.)
محمد مقدمی‌راد، رضاعلی خاوری‌نژاد، سارا سعادت‌مند و فرزانه نجفی
- ۲۷۵ ارزیابی اجزای عملکرد و محتوای کروسین و سافرانال زعفران (*Crocus sativus* L.) کشت شده در مناطق مختلف استان کردستان
توفیق سجادیان، خسرو عبداللهی و جلال خورشیدی
- ۲۹۴ اثر کاربرد سدیم نیتروپروساید بر صفات گیاهی *Salvia virgata* Jacq. در شرایط تنش کادمیوم
فائزه بهشتی قله‌زو، محمد مقدم و لیلا سمیعی
- ۳۱۴ اثر اسیدهای آمینه تریپتوفان، فنیل آلانین و متیونین بر خصوصیات مرفوفیزبولژیکی و فیتوشیمیایی
گلنار فارسی (*Punica granatum* L. var. *pleniflora*)
فاطمه محمدی دولت‌آباد، محسن ثانی‌خانی، ملیحه یعقوبی و عزیزاله خیری
- ۳۳۱ بهینه‌سازی کالوس‌زایی گونه (*Urtica dioica* L.) و تأثیر الیسیاتور متیل جاسمونات بر ویژگی‌های بیوشیمیایی کالوس
مینو صرافی، محسن محمودنیا میمند، مریم دهجی‌پور حیدرآبادی و محمدرضا دهقانی
- ۳۵۲ بررسی میزان آلکالوئیدهای گروه مورفین و اثرهای ضد میکروبی عصاره‌های گونه‌های مختلف خشخاش (*Papaver*) از
رویشگاه‌های طبیعی استان کردستان
سیما محمدی، بهمن بهمن‌نژاد، محمد مجدی و جلال سلطانی
- ۳۶۷ تأثیر برخی عوامل محیطی بر صفات مورفولوژیکی و ترکیب‌های اسانس گونه انحصاری *Dracocephalum ghahremanii*
Jamzad در ایران
یونس عصری و مینا ربیعی
- ۳۸۸ اثرهای بازدارندگی از تخم‌ریزی و تخم‌کشی سه گونه مرزه بومی ایران روی شب‌پره مدیترانه‌ای آرد
(*Ephestia kuehniella* Zeller (Lepidoptera: Pyralidae))
مینا کوه‌جانی گرجی
- ۴۰۰ اثر محلول‌پاشی نانو ذره کلسیم بر برخی خصوصیات فیزیولوژیکی و بیوشیمیایی گیاه ریحان (*Ocimum basilicum* L.) تحت تنش شوری
مهیار گرامی، داوود اکبری نودهی، محدثه امیری و عماد درواخ

به نام خدا

نشریه علمی تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران
صاحب امتیاز: مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
مدیر مسئول: علی علیزاده علی آبادی (دانشیار پژوهش، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور)
سردبیر: فاطمه سفیدکن (استاد پژوهش، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور)

هیأت تحریریه (به ترتیب حروف الفبا):

حسین آذرنبوند
استاد، دانشگاه تهران
مجید آقاعلیخانی
استاد، دانشگاه تربیت مدرس
نادر حسنزاده
دانشیار، واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی
ایرج رسولی
استاد، دانشگاه شاهد
فاطمه سفیدکن
استاد، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
پیمان صالحی
استاد، پژوهشگاه گیاهان و مواد اولیه دارویی دانشگاه شهید بهشتی
محمدحسن عصاره
استاد، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
محمدحسین لباسچی
دانشیار، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
داریوش مظاهری
استاد، دانشگاه تهران
امیر موسوی
دانشیار، پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری
مهدی میرزا
استاد، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
Xuebo Hu
Prof. Huazhong Agricultural University, China
Hossein A. Narouei-Khandan
Prof. Ministry for Primary Industries, New Zealand
Hartwig Schulz
Prof. Institute for Ecological Chemistry, Germany

مدیر اجرایی: محمود نادری
کارشناسان نشریه: سعیده مشکیزاده، معصومه لایق حقیقی و سمیه فکری قمی
ویراستار ادبی: اصغر احمدی
ویراستاران انگلیسی: احسان زندی اصفهان و نجمه هادی بیدآخویدی
صفحه آرا: حمیده کرمانی
دبیر کمیته انتشارات: مریم معصوم تمیمی
ناظر فنی چاپ: مریم معصوم تمیمی
شمارگان: ۳۰۰ نسخه
چاپ: مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری، تلفن: ۰۷۱-۳۶۴۶۸۴۵۲

هیأت تحریریه در رد و ویرایش مقالات مجاز می‌باشد.
مقالات ارسالی برگشت داده نمی‌شود.

نقل مطالب و تصاویر نشریه با ذکر ماخذ بلامانع است.

نشانی: تهران، آزادراه تهران - کرج، خروجی پیکان شهر، شهرک سرو آزاد، خیابان شهید گودرزی، بلوار باغ گیاهشناسی ملی ایران،
کد پستی: ۱۴۹۶۷۹۳۶۱۲ صندوق پستی ۱۱۶-۱۳۱۸۵ مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، نشریه علمی تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران،
تلفن: ۰۶-۴۴۷۸۷۲۸۰، دورنگار: ۴۴۷۸۷۲۱۶

پست الکترونیک: ijmapr@rifr-ac.ir

وبسایت مجله: ijmapr.areeo-ac.ir

این مجله بر اساس نامه شماره ۳/۴۵۱۰ تاریخ ۸۵/۵/۱۰ از وزارت علوم،

تحقیقات و فناوری درجه علمی- پژوهشی دریافت نموده است.

این مجله در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) دارای ضریب تأثیر (Impact factor=IF) می‌باشد.

مقاله‌های این مجله در پایگاه اطلاعاتی CABI به نشانی زیر نمایه‌سازی می‌شود: <http://www.cabdirect.org>

ناشر:

موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)

نمابر: ۰۷۱-۳۶۴۶۸۳۵۲

انتشارات: ۰۷۱-۳۶۴۶۸۴۵۲

این نشریه در «ایران ژورنال» نظام نمایه‌سازی موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)

به نشانی www.ricest.ac.ir و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) به نشانی www.isc.gov.ir نمایه می‌شود.

به نام خدا

راهنمای نگارش مقاله

رعایت نکات زیر در نگارش مقاله‌های ارسالی ضروری است.

مقاله‌های پژوهشی در یکی از زمینه‌های تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران که برای نخستین بار منتشر می‌شوند، برای چاپ در هیأت تحریریه مجله بررسی خواهند شد. دریافت کلیه مقاله‌ها فقط از طریق وبگاه نشریه به نشانی ijmapr.areeo.ac.ir انجام خواهد شد.

- مقالات ارسالی باید علمی - پژوهشی بوده و فایل اصلی به ترتیب شامل: عنوان مقاله، چکیده فارسی، واژه‌های کلیدی، مقدمه، مواد و روش‌ها، نتایج، بحث، سپاسگزاری (اختیاری)، منابع به زبان انگلیسی، عنوان انگلیسی مقاله، چکیده مسوط انگلیسی (Extended Abstract) و واژه‌های کلیدی انگلیسی (Keywords) باشد. کلیه مطالبی که به صورت انگلیسی ارائه می‌شوند، برگردان کامل فارسی آنها باشند. از آنجا که مقالات این مجله در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی نمایه می‌شوند، تأکید زیادی بر صحت مطالب انگلیسی از نظر نگارشی و گرامری وجود دارد. از این رو توصیه می‌شود که در تهیه چکیده مسوط و سایر مطالب انگلیسی در متن مقاله از جمله جداول و نمودارها توجه و دقت لازم صورت گیرد.

- صفحه مشخصات مقاله در فایلی جداگانه به دو زبان فارسی و انگلیسی عنوان مقاله، نام و نام خانوادگی، مرتبه علمی (مربی، استادیار، دانشیار، استاد و ...)، وابستگی سازمانی و نشانی کامل (از جزء به کل) نویسنده(گان)، پست الکترونیکی (E-mail) و شماره تلفن نویسنده مسئول ارائه گردد. دقت شود در نشانی مکاتبه‌کننده به زبان انگلیسی، حتماً کلمه «ایران» آورده شود. رعایت این شیوه‌نامه در نگارش مقاله‌های ارسالی ضروری بوده و مقاله‌هایی که از آن پیروی نکرده باشند، برگشت داده خواهند شد.

- نشریه در قبول، رد و نیز ویراستاری مقالات مجاز است و نویسنده مسئول تا زمان چاپ مقاله باید در رفع مشکلات احتمالی مقاله همکاری نماید.

شیوه نگارش

- مقاله در نرم‌افزار Word، فونت B Badr، اندازه ۱۳ با حاشیه ۲ سانتی‌متر از چهار طرف تایپ شود. قلم لاتین فونت Times New Roman، اندازه ۱۱ باشد. برای نوشته‌های درون جدول‌ها از فونت Times New Roman، اندازه ۹ استفاده شود. - بهتر است از به‌کاربردن واژه‌ها و اصطلاحات خارجی در متن مقاله خودداری و در صورت نیاز در داخل پرانتز قرار گیرند. - نامه‌های علمی لاتین به صورت ایتالیک آورده شوند. رعایت اصول و قوانین علمی در نامگذاری گونه‌های گیاهی، جانوری و ... ضروری است.

روش تدوین فایل اصلی مقاله

- عنوان مقاله: باید مختصر، گویا و بیانگر محتوای مقاله باشد.

- چکیده:

چکیده مبسوط مجموعه فشرده و گویایی از مقاله، شامل "سابقه و هدف، مواد و روشها، یافته‌ها، و نتیجه‌گیری" بوده و حدود ۵۰۰ الی ۷۰۰ واژه می باشد. از به‌کاربردن نام‌های خلاصه‌شده و ارائه منبع، جدول و شکل در چکیده پرهیز شود. در موارد کاملاً شناخته شده پس از یک بار آوردن نام کامل و مخفف آن در پراکنش می‌توان در باقیمانده چکیده از مخفف استفاده نمود.

- واژه‌های کلیدی: بین چهار تا هفت واژه درباره موضوع مقاله ارائه شود که بهتر است کلمات به‌کار رفته در عنوان مقاله نباشند. واژه‌های کلیدی انگلیسی باید دقیقاً مطابق با واژه‌های کلیدی فارسی باشند

تذکر مهم: با توجه به سیاست مجله در ارتباط با نمایه‌سازی‌های بین‌المللی، طبق تصمیم هیات تحریریه از تیرماه سال ۱۴۰۲ هر "مقاله‌ای که به مجله ارسال می‌شود" و "هر مقاله‌ای که از تابستان سال ۱۴۰۲ به بعد در مجله چاپ شود" بایستی دارای چکیده مبسوط فارسی و انگلیسی (حداقل ۵۰۰ الی ۷۰۰ کلمه) باشد. چکیده مبسوط بایستی بصورت زیر تنظیم شود.

چکیده (حداقل ۵۰۰ الی ۷۰۰ کلمه)

عنوان فارسی .....

سابقه و هدف (۵۰ الی ۱۲۰ کلمه): .....

مواد و روش‌ها (۲۰۰ تا ۲۴۰ کلمه): .....

نتایج (۲۰۰ تا ۲۴۰ کلمه): .....

نتیجه‌گیری (۵۰ الی ۱۰۰ کلمه): .....

واژه‌های کلیدی:

Extended Abstract (500-700 words)

English Title .....

Background and objectives (50-120 words): .....

Methodology (200-240 words): .....

Results (200-240 words): .....

Conclusion (50-100 words): .....

Keywords: .....

- مقدمه: شرحی بر موضوع مقاله شامل اهمیت، فرضیه، پیشینه و هدف تحقیق است که از منابع جدید در آنها استفاده شده است.
- مواد و روشها: شامل مواد و وسایل به‌کار گرفته شده، مشخصات منطقه انجام تحقیق، شیوه اجرای پژوهش، طرح آماری، روش‌های شناسایی و تجزیه داده‌هاست.
- نتایج: در این بخش تمامی یافته‌های کمی و کیفی شامل جدول‌ها، شکل‌ها و نمودارها ارائه می‌شود. از بحث و مقایسه با یافته‌های سایر پژوهش‌ها اکیداً خودداری شود.
- بحث: شامل تحلیل و تفسیر یافته‌ها و مقایسه با نتایج سایر پژوهش‌ها است. نقدها و پیشنهادهای می‌توانند در صورت نیاز در این بخش ارائه شوند.
- سپاسگزاری: نویسندگان باید به مراکز یا افرادی که در شکل‌گیری پژوهش آن‌ها اثرگذار بودند، اشاره کرده و از کمک آن‌ها قدردانی کنند. همچنین در صورت وجود، حامی مالی پژوهش در این بخش ذکر شده و قدردانی شود.

- تعارض منافع: نویسندگان مقاله با تکمیل فرم تعارض منافع اعلام می کنند که با رعایت اصول اخلاقی نشر، بطور کامل از هر گونه سرقستی، سوء رفتار، جعل داده ها و یا ارسال و انتشار دوگانه، پرهیز نموده اند و منافع تجاری در این راستا وجود ندارد. نویسندگان در قبال ارائه اثر خود وجهی دریافت ننموده اند. همچنین کلیه حقوق استفاده از محتوی، جداول، تصاویر و ... به ناشر محول گردیده است.

جدول

- پیش و پس از جدول ها یک سطر خالی باشد.
- رسم جدول تنها از طریق منوی Table انجام شود.
- جدول باید دارای عنوان گویا بوده و اطلاعات آن به شکل دیگری در مقاله تکرار نشود.
- عنوان جدول به دو زبان فارسی و انگلیسی در بالای آن و با نوع و اندازه قلم فارسی B Badr 12 پررنگ و نوع و اندازه قلم انگلیسی Times New Roman 10 پررنگ تایپ شود.
- ستون ها از چپ مرتب شوند و داخل جدول (مطابق جدول نمونه) تنها به زبان انگلیسی باشند.
- نوع و اندازه قلم انگلیسی حروف یا کلمات داخل جدول Times New Roman 9 معمولی باشد. در جدول های بزرگ می توان اندازه قلم را کوچکتر انتخاب کرد.
- جدول هایی که عرض آنها زیاد است، در فایلی جداگانه به صورت Landscape ارسال شوند.
- نوع و اندازه قلم انگلیسی زیرنویس جدول Times New Roman 7 معمولی باشد.
- برای ترسیم جدول در هر اندازه و قطعی به صورت زیر عمل شود:

Size: ۸۰۰٪

Alignment: Center

Text wrapping: None

- ذکر واحد و مقیاس برای جدول ضروری است.
- ذکر مرجع برای جدول های مستقل از متن مقاله ضروری است.
- اختصارات و علائم متن جدول بایستی با زیرنویس مشخص گردند.
- از ذکر واژه "شماره" در عنوان جدول خودداری شود.
- مثال: جدول ۱ درست است و جدول شماره ۱ نادرست است.
- در تنظیم جدول لازم است خط های درونی به صورت پنهان (Hidden) و تنها خط های سر جدول و خط انتهایی جداکننده سطر آخر آشکار باشد.
- جدول باید در محل مناسب داخل متن (پس از ارائه توضیحات آن) جایگذاری شود و از ارسال آن به صورت تصویر خودداری شود.

مثال:

جدول ۱- آماره‌های توصیفی صفات مورد مطالعه در اکوتیپ‌های آویشن دناپی در شرایط عدم تنش و تنش شوری

Table 3. Descriptive statistics of studied traits in Half-sib families of *Thymus daenensis* under normal and salinity conditions

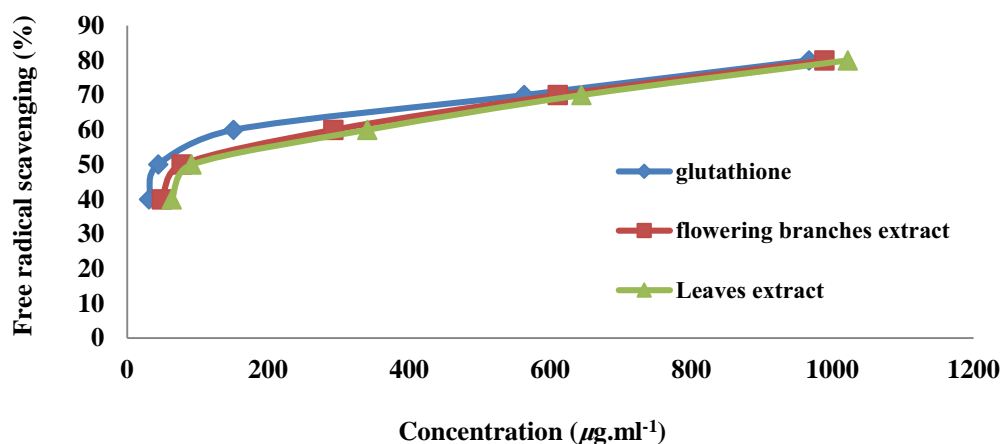
Traits	Mean + SE			Range	
	Non-stress	Salinity	Reduction (%)	Non-stress	Salinity
Leaf number	65.59 ± 6.50	49.11 ± 6.32	-25.12**	53.33-78.00	34.66-61.00
Leaf length (mm)	9.34 ± 1.23	6.70 ± 0.92	-28.27**	6.87-12.43	4.73-8.70
Leaf width (mm)	2.37 ± 0.46	1.71 ± 0.38	-27.95**	1.47-3.49	1.15-2.57
Internode number	31.65±4.40	23.31 ± 3.73	-26.34**	23.00-45.67	16.00-34.67
Internode length (mm)	7.05 ± 1.38	4.31 ± 1.00	-38.90**	4.20-9.70	2.70-6.80
Lateral branches number	16.81 ± 3.26	11.87 ± 2.18	-29.39**	7.33-23.00	9.50-25.00
Lateral branches length (cm)	17.63 ± 3.01	13.11 ± 2.88	-25.64**	12.00-24.00	5.00-16.33
Aerial dry weight (g)	5.20 ± 1.50	4.12 ± 1.21	-20.86**	2.48-9.12	1.70-6.54
Essential oil yield (mL per vase)	3.54 ± 1.41	2.85 ± 1.43	-19.49**	0.81-6.36	1.09-6.47
Total chlorophyll	2.32 ± 0.31	1.92 ± 0.39	-17.24**	1.63-2.86	1.03-2.82
Proline (μ mol/ mg leaf)	15.31 ± 1.82	19.62 ± 2.45	28.15**	11.51-20.78	15.67-25.16
Carotenoid (mg/g leaf)	0.38 ± 0.06	0.47 ± 0.07	23.68**	0.29-0.50	0.34-0.62

** : Significant change in trait at 1% probability level

شکل

- کلیه تصویرها، نمودارها و گراف‌ها با عنوان شکل نامگذاری شوند.
  - پیش و پس از شکل‌ها یک سطر خالی باشد.
  - شکل باید دارای عنوان گویا باشد و اطلاعات آن به شکل دیگری در مقاله تکرار نشود.
  - عنوان شکل به دو زبان فارسی و انگلیسی در پایین آن و با نوع و اندازه قلم فارسی B Badr 12 پرننگ و نوع و اندازه قلم انگلیسی Times New Roman 10 پرننگ تایپ شود.
  - عنوان محورهای افقی و عمودی کلیه نمودارها به زبان انگلیسی (قلم Times New Roman) تایپ شوند.
  - اعداد محورها تنها به زبان انگلیسی و با قلم Times New Roman تایپ شوند.
  - از ذکر واژه "شماره" در عنوان شکل خودداری شود. مثال: شکل ۱ درست است و شکل شماره ۱ نادرست است.
  - شکل‌های چندقسمتی به صورت Group تهیه شوند.
  - زیرنویس شکل داخل Text box نباشد.
  - از قرار دادن شکل در داخل جدول پرهیز شود.
  - شکل با فرمت In line with text در محل خود قرار داده شود و به هیچ عنوان از Enter برای باز کردن فضای مورد نظر استفاده نشود.
  - ذکر واحد و مقیاس برای شکل ضروری است.
  - ذکر مرجع برای شکل‌های مستقل از متن مقاله ضروری است.
  - شکل باید در محل مناسب داخل متن (پس از ارائه توضیحات آن) جایگذاری شود.
- مثال:

An Example:

شکل ۱- میزان مهار رادیکال آزاد DPPH در واکنش با عصاره‌های گیاه *Chenopodium botrys* در مقایسه با گلو تاتیون

Figure 1. DPPH free radical scavenging in reaction with *Chenopodium botrys* extracts compared to glutathione

References –

کلید منابع مورد استفاده (فارسی و انگلیسی)، هم در متن و هم در فهرست منابع به صورت انگلیسی ارائه شوند. برای برگردان نام نویسندگان، عنوان مقاله، کتاب و غیره از یک منبع فارسی به انگلیسی، حتماً از مشخصات انگلیسی اصل نوشتار که به چاپ رسیده است، استفاده شود.

تبصره: در موارد خاص که از یک منبع معتبر فارسی استفاده می‌شود که عنوان یا چکیده انگلیسی ندارد، پس از تبدیل به انگلیسی در انتهای آن از عبارت (In persian) استفاده شود.

روش ارائه منبع در متن مقاله:

ارائه منبع در متن تنها با ذکر نام خانوادگی نویسنده و سال انتشار منبع صورت می‌گیرد. در منابع با بیشتر از دو نویسنده، نام نویسنده اول و عبارت *et al.* که به صورت ایتالیک و فقط در متن به کار می‌رود، نوشته شود.

مثال ۱ (چنانچه منبع مورد استفاده در انتهای جمله در داخل پرانتز آورده شود):

یک نویسنده: (Lowman, 2008)

دو نویسنده: (Waring & Running, 2009)

بیش از دو نویسنده: (Nielsen *et al.*, 2009)

مثال ۲ (چنانچه در وسط جمله و خارج از پرانتز به منبع اشاره شود):

یک نویسنده: Lowman (۲۰۰۸)

دو نویسنده: Waring و Running (۲۰۰۹)

بیش از دو نویسنده: Nielsen و همکاران (۲۰۰۹)

روش ارائه منبع در فهرست منابع:

- فقط منابع به کار رفته در متن در فهرست منابع مورد استفاده ارائه شوند.
- منابع به ترتیب حروف الفبای نام خانوادگی نویسنده(گان) مرتب شوند و از شماره گذاری منابع خودداری شود. در ضمن در علامت گذاری (نقطه، ویرگول و غیره) روش ارائه شده در نمونه زیر رعایت شود.
- در صورتی که مقاله های منفرد و مشترک از یک نگارنده ارائه شوند، ابتدا مقاله های منفرد و سپس مقاله های مشترک به ترتیب حروف الفبای نام سایر نویسندگان مرتب شوند.
- چنانچه نویسنده(گان) چند مقاله مشابه باشند، منابع برحسب سال انتشار از قدیم به جدید تنظیم شوند.
- چنانچه از یک نگارنده چند منبع در یک سال وجود داشت، با قرار دادن حرف های a, b, c, ... جلوی سال انتشار، از هم تفکیک شوند.
- از ذکر عبارت "et al." در فهرست منابع خودداری شود. به عبارت دیگر نام همه نویسندگان باید در فهرست منابع مورد استفاده ارائه شود.

در ارائه منابع مختلف به صورت زیر عمل شود:

- ۱- مقاله: نام خانوادگی نویسنده اول، حرف اول نام کوچک نویسنده اول، نام خانوادگی نویسنده دوم، حرف اول نام کوچک نویسنده دوم، ... .. سال انتشار. عنوان مقاله. نام کامل مجله، شماره جلد: شماره صفحات اول و آخر.
- (نام کلیه مجلات به صورت کامل آورده شود نه به صورت خلاصه شده. همچنین نقطه گذاری، فاصله گذاری و سایر نکات نگارشی نیز مطابق سبک زیر رعایت گردد.)

مثال:

Ghani, A., Azizi, M. and Tehranifar, A., 2009. Response of *Achillea* species to drought stress induced by polyethylene glycol in germination stage. Iranian Journal of Medicinal and Aromatic Plants, 25(2): 271-281.

- ۲- کتاب: نام خانوادگی نویسنده اول، حرف اول نام کوچک نویسنده اول، نام خانوادگی نویسنده دوم، حرف اول نام کوچک نویسنده دوم، ... .. سال انتشار. عنوان کامل کتاب (حرف اول هر کلمه در عنوان به صورت بزرگ تایپ شود). ناشر، محل انتشار، تعداد کامل صفحات.

مثال:

Hari, P. and Kulmala, L., 2008. Boreal Forest and Climate Change. Springer, Netherlands, 582p.

- ۳- کتاب یا مجموعه مقاله ای که هر فصل یا مقاله آن توسط یک یا چند نویسنده نوشته شده باشد: ارائه نام نویسنده(گان) فصل یا مقاله مطابق دستورالعمل بند ۲ (کتاب)، سال. عنوان فصل یا مقاله، صفحات اول و آخر. در (In): نام خانوادگی، حرف اول نام مؤلف اصلی کتاب، (Eds. یا Ed.). عنوان کتاب (حرف اول هر کلمه در این عنوان به صورت بزرگ تایپ شود). ناشر، محل انتشار، تعداد کامل صفحات.

مثال:

Bradshaw, R.H.W., 2005. What is a natural forest: 15-30. In: Stanturf, J.A. and Madsen, P., (Eds.). Restoration of Boreal and Temperate Forests. CRC Press, London, 569p.

۴- مقاله ارائه شده به سمینار و همایش: نام خانوادگی نویسنده اول، حرف اول نام کوچک نویسنده اول، نام خانوادگی نویسنده دوم، حرف اول نام کوچک نویسنده دوم، ...، سال انتشار. عنوان مقاله، عنوان مجموعه یا چکیده مقالات، محل برگزاری، تاریخ برگزاری، شماره صفحات.

مثال:

Ichihara, Y., Masuya, H. and Kubono, T., 2008. Pathogenicity of two fungi isolated from the decayed seeds of *Fagus crenata* in Japan. Abstracts of the 8th IUFRO International Beech Symposium. Japan, 8-13 September: 165-168.

۵- پایان نامه یا رساله دانشجویی: اگرچه پایان نامه های دانشجویی منابع اطلاعاتی مطمئنی قلمداد نشده و رجوع به آنها توصیه نمی شود، ولی در صورت ضرورت و کلیدی بودن موردی از این نوع منابع، می توان به صورت زیر به آنها رجوع نمود:
نام خانوادگی، حرف اول نام دانشجو، سال دفاع از پایان نامه. عنوان پایان نامه. مقطع و رشته تحصیلی، نام دانشکده یا گروه تحصیلی، نام دانشگاه، شهر محل دانشگاه، تعداد صفحات.

مثال:

Sardabi, H., 1997. An investigation of the relationship between penetration resistance, soil physical properties and the growth of selected tree species. Ph.D. thesis, Department of Forestry, The Australian National University, Canberra.

In the Name of God

Iranian Journal of Medicinal and Aromatic Plants Research
Published by: Research Institute of Forests and Rangelands

Director-in-chief: Ali Alizadeh Aliabadi
(Associate professor, Research Institute of Forests and Rangelands)

Chief Editor: Fatemeh Sefidkon
(Professor, Research Institute of Forests and Rangelands)

Editorial Board:

Majid Aghaalikhani

Professor, Tarbiat Modares University

Mohammad Hassan Assareh

Professor, Research Institute of Forests and Rangelands

Hossein Azarnivand

Professor, Tehran University

Nader Hasanzadeh

Associated Professor, Islamic Azad University

Xuebo Hu

Professor Huazhong Agricultural University, China

Mohammad Hosein Lebaschy

Associated Professor, Research Institute of Forests and Rangelands

Dariush Mazaheri

Professor, Tehran University

Mahdi Mirza

Professor, Research Institute of Forests and Rangelands

Amir Mousavi

Associated Professor, National Institute of Genetic Engineering and Biotechnology

Hossein A. Narouei-Khandan

Professor Ministry for Primary Industries, New Zealand

Iraj Rasooli

Professor, Shahed University

Peyman Salehi

Professor, Shahid Beheshti University

Hartwig Schulz

Professor Institute for Ecological Chemistry, German

Fatemeh Sefidkon

Professor, Research Institute of Forests and Rangelands

Executive Manager: Mahmoud Naderi

Editorial Managers: Saeideh Meshkizadeh, Masoumeh Layeghhaghighi and Somayeh Fekri Qomi

Literary Editor: Asghar Ahmadi

English Editors: Ehsan Zandi Esfahan and Najmeh Hadi Bidakhavidi

Publisher:

Islamic World Science and Technology Monitoring and Citation Institute

www.ricest.ac.ir

www.isc.gov.ir

Abstracts are available on CABI Center:

<http://www.cabdirect.org>

Research Institute of Forests and Rangelands

P.O. Box 13185-116, Tehran, Iran

Tel: +44787280-6 Fax: +44787216

WWW.rifr-ac.ir

E-mail: ijmapr@rifr-ac.ir

Journal site: ijmapr.areeo-ac.ir

Iranian Journal of Medicinal and Aromatic Plants Research

Vol. 40, No. (2), 2024

Serial 120

Contents

Research Articles

- Evaluation of the enzymatic and non-enzymatic antioxidant defense system of artichoke root extract against cadmium** 207
Shahriar saeidian, Nabi khaliliaqdam and Sahar Bashipor
- Ethnopharmacology of medicinal plants in Chamestan region, Mazandaran Province** 225
Narjes Yousefi, Seyed Hamzeh Hosseini and Reza Erfanzadeh
- The effect of PGPRS and vermicompost on some morphological parameters, nutrients and essential oil composition of *Satureja hortensis* L. under drought stress conditions** 241
Omid Heidarpour, Behrooz Esmailpour, Ali-Ashraf Soltani and Zahra Aslani
- The additive effect of calcium carbonate and phosphate on anthraquinone contents in the roots of *Rubia tinctorum* L.** 259
Mohamad Moghadami Rad, Ramazan Ali Khavari-Nejad, Sara Saadatmand and Farzaneh Najafi
- Evaluation of yield components, crocin and safranal content of saffron (*Crocus sativus* L.) cultivated in different regions of Kurdistan province** 275
Tofiqh Sajadian, Khosro Abdollahi and Jalal Khorshidi
- The effect of sodium nitroprusside application on *Salvia virgata* Jacq. plant traits under cadmium stress conditions** 294
Faeze Beheshti Qolezo, Mohammad Moghaddam and Leila Samiei
- Effect of tryptophan, phenylalanine and methionine amino acids on the morpho-physiological and phytochemical properties of Persian Gulnar (*Punica granatum* L. var. *pleniflora*)** 314
Fatemeh Mohammadi Dolatabad, Mohsen Sanikhani, Maliheh Yaghoobi and Azizollah Kheiry
- Optimization of nettle (*Urtica dioica* L.) callogenesis and the effect of methyl jasmonate elicitor on biochemical properties of callus** 331
Mino Sarrafi, Mohsen Mahmoodnia Meimand, Maryam Dahajipour Heidarabadi and Mohammad Reza Dehghani
- Alkaloid profiling and antimicrobial activities of some *Papaver* species from Kurdistan province, Iran** 352
Sima Mohamadi, Bahman Bahramnejad, Mohammad Majdi and Jalal Soltani
- The effect of some environmental factors on morphological traits and essential oil compounds of the endemic species *Dracocephalum ghahremanii* Jamzad in Iran** 367
Younes Asri and Mina Rabie
- Oviposition deterrent effects and ovicidal activity of three species of Iranian endemic savory on Mediterranean flour moth (*Ephesia kuehniella* Zeller (Lepidoptera: Pyralidae))** 388
Mina Kouhjani Gorji
- Effects of calcium nano-particle on some physiologic and biochemical characteristics of *Ocimum basilicum* L. under salinity stress** 400
Mahyar Gerami1, Davood Akbari Nodehi, Mohadeseh Amiri and Emad Darvakh

نشریه علمی

تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران

جلد ۴۰، شماره ۲ تابستان ۱۴۰۳